

CERNEL ISTVÁN (1865–1922)
A MADÁRTAN KUTATÓJA, A SÍSPORT MAGYARORSZÁGI
MEGHONOSÍTÓJA MŰVEINEK ÉS SZAKCIKKEINEK
BIBLIOGRÁFIÁJA

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SRAGNER MÁRTA KÖNYVTÁROS, BIBLIOGRÁFUS

Tudománytörténeti szaklektor: Gazda István

A bibliográfia felépítése

1. MADÁRTANI, MADÁRVÉDELMI ÍRÁSAI
2. MADÁRTANI VITÁK
  - 2.a. Chernel István és Madarász Gyula vitája a *Locustella luscinioides* énekéről
  2. b. Vita Magyarország orniszáról
  - 2.c. Chernel István és Kenese László vitája különböző madártani megfigyelésekről
  - 2.d. Vita a süket- és nyírfajdról
3. VADÁSZATI SZAKCIKKEI
4. A LÁBSZÁNKÓZÁSRÓL, SÍELÉSRŐL SZÓLÓ CIKKEI
5. EGYÉB ÍRÁSAI

1. MADÁRTANI, MADÁRVÉDELMI ÍRÁSAI

Egy korcs, hamvas varju. = Vadász-Lap, 1882. No. 5. p. 85.

„Itt vannak ők a hosszucsőrűek!” = Vadász-Lap, 1882. No. 28. pp. 346–347.
Adatok a szalonkákról.

Vidékünk hasznos és káros madarairól. = Kőszeg és Vidéke, 1883. jun. 24. pp. 1–2.

Hattyuk a Fertő taván. = Vadász-Lap, 1883. No. 2. p. 26.

Abnormalis csőr-képződés egy fogoly-madárnál. = Vadász-Lap, 1883. No. 24. p. 295.; No 26.
p. 323.

Az első szalonkák! = Vadász-Lap, 1884. No. 7. p. 91.

A hosszucsőrűek. = Vadász-Lap, 1884. No. 31. pp. 419–420.
A szalonkákról.

Madártani megfigyelések Pozsony vidékén 1885-ben. = A Pozsonyi Természettudományi és Orvosi Egylet Közleményei. /Verhandlungen des Vereins für Natur- und Heilkunde zu Presburg./ 1884–1886. Presburg, 1887. pp. 41–65.
Bevezető rész ua.: Vadász-Lap, 1887. No. 17. pp. 219–220.

Ögyilkosság és halálos ítélet az állat illetőleg a madárvilágból. I. = Hon, 1885. No. 8. p. 2.
A cikk második része a folyóirat megszűnése miatt nem jelent meg.

Kőszeg vidékén előforduló ritka emlősök és madarak. = Kőszeg és Vidéke, 1885. febr. 1. pp. 1–3.

Ögyilkosság és halálos ítélet az állat illetőleg a madárvilágból. I–II. = Kőszeg és Vidéke, 1885. máj. 17. pp. 1–3.; máj. 24. pp. 1–2.

Párbaj a madárvilágban. = Szemle, 1885. máj. 10. pp. 9–12.

Az erdei szalonka költéséhez. = Vadász-Lap, 1885. No. 18. pp. 237–238.

Az őszi szalonka-idénnyről. = Vadász-Lap, 1885. No. 31. pp. 414–415.

Madaraink vándorlása. I–II. = Hasznos Mulattató, 1886. 8. füz. pp. 249–251.; 9. füz. pp. 283–284.

A bécsi ornithologiai kiállítás. = Kőszeg és Vidéke, 1886. máj. 16. pp. 1–3.

A madarak életkora. = Kőszeg és Vidéke, 1886. jun. 20. pp. 1–2.; jun. 27. pp. 1–2.

A madarak életkora. = Pozsonyvidéki Lapok, 1886. máj. 25. pp. 2–3.

Szalonkáink tavaszi vonulása. = Vadász-Lap, 1886. No. 13. pp. 185–186.

A fajok elterjedése a Dunántul nyugati hegylánczaiban. = Vadász-Lap, 1886. No. 26. pp. 355–356.

TSCHUSI, Victor Schmidhoffen – CHERNEL, Stefan Chernelháza: Die ornithologische Literatur Oesterreich-Ungarns 1886. = Zeitschrift für die gesammte Ornithologie 1886. 4. Heft. pp. 271–282.

A honi madártan történetéből. = Kőszeg és Vidéke, 1887. jan. 1. pp. 1–2.; jan. 9. pp. 1–2.

Einige Beobachtungen über den Zwergfliegenfänger /Muscicapa parva L./ = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, 1887. No. 2. pp. 20–21.

Bernicla torquata, Bechst. Bei Neuhausel in Ungarn erlegt. = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, 1887. No. 4. p. 55.

Sammlung von Vögeln, Nestern Eiern, gelegentlich eines mehrwöchentlichen Aufenthaltes

behufs ornithologischen Beobachtungen und Forschungen beim Velenceersee /Weissenburger Com./ in Ungarn. = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, 1887. No. 7–8. pp. 106–107.

A honi madártan történetéből. 1. rész: A madártan fejlődése a XVIII-ik század végéig. = Természettudományi Közlöny, 1887. pp. 415–418.

A honi madártan történetéből. 2. rész: E század elejétől a Kir. Magy. Természettudományi Társulat megalapításáig. = Természettudományi Közlöny, 1887. pp. 456–460.

Torz-csőrű madarak. = Vadász-Lap, 1887. No. 5. pp. 57–59.

Örvös-ludak Érsek-Ujvár vidékén. = Vadász-Lap, 1887. No. 10. p. 126.

Adatok Vas-, Sopron-, Pozsony és Fehérmegye madárfaunájához. = Vadász-Lap, 1887. No. 14. pp. 175–178.

A velencei tó-vidék életéből. = Vadász-Lap, 1887. No. 29. pp. 374–377.

Kérelem, a havasi szajkó vándorlásának megfigyelése ügyében. = Vadász-Lap, 1887. No. 30. p. 391.

A honi madártan történetéből. 1. rész: A madártan fejlődése a XVIII-ik század végéig. = Vadász-Lap, 1887. No. 36. pp. 477–478.

Bibliographia ornithologica Hungarica. /Monographia a magyar madártani irodalomból./ = Magyar Könyv-Szemle, 1888. pp. 8–51.

Seltene Durchzügler und Wintergäste in Ungarn. = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, 1888. No. 1. pp. 8–9.

TSCHUSI, Victor Schmidhoffen – LAZARINI, Ludwig – CHERNEL, Stefan Chernelháza: Die ornithologische Literatur Oesterreich-Ungarns 1887. = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, 1888. No. 6–8. pp. 111–115.

Zum heurigen Erscheinen der Steppenöhner /Syrhaptes paradoxus, Pall./ in Ungarn. = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, 1888. No. 11. pp. 157–158.

A honi madártan történetéből. 3. rész: A madártan kifejlődése napjainkig, azaz 1841-től 1888-ig. = Természettudományi Közlöny, 1888. pp. 55–62.

Adatok honi madaraink népies elnevezéseihez. = Természettudományi Közlöny, 1888. pp. 303–309.

A pusztai talpas-tyúk ez idei megjelenése hazánkban. = Természettudományi Közlöny, 1888. pp. 449–457.

A velencei tó-vidék életéből. = Vadász és Verseny-Lap 1888. No. 2. pp. 29–31.

A honi madártan történetéből. 2. rész: E század elejétől a Kir. Magy. Természettudományi Társulat megalapításáig. = Vadász-Lap, 1888. No. 1. pp. 4–6.

A honi madártan történetéből. 3. rész: A madártan kifejlődése napjainkig, azaz 1841-től 1888-ig. = Vadász-Lap, 1888. No. 9. pp. 115–116.; No. 10. pp. 126–128.

Kérelem a pusztai talpas-tyúk /*Syrhaptis paradoxus pall.*/ vándorlása alkalmából. = Vadász-Lap, 1888. No. 23. p. 299.

A pusztai talpas-tyúk ez idei megjelenése hazánkban. = Vadász-Lap, 1888. No. 36. pp. 473–474.; 1889. No. 1. pp. 3–5.

A Magyarországon előforduló madarak névjegyzéke. = Vadászok Zsebnaptára, 1888. 2. köt. pp. 57–79.

Calamodyta melanopogon Bp., Brutvogel im Moraste und in den Röhrichten von Dinnyés in der Umgebung vom Velenceer See. = Zeitschrift für die gesammte Ornithologie, 1888. 1–2. Hefte. pp. 191–192.

Die Erlegung eines *Phalaropus hyperboreus* Bp., am Velenceer See. = Zeitschrift für die gesammte Ornithologie, 1888. 1–2. Hefte. pp. 188–190.

Xema minutum Pall. am Velenceer-See /Stuhl-weissenburger Com./ in Ungarn erlegt. = Zeitschrift für die gesammte Ornithologie, 1888. 3–4. Hefte. pp. 435–437.

Egy magyar „madárhegy”. = Sopron, 1889. máj. 1. pp. 1–2.; máj. 4. pp. 1–2.; máj. 8. pp. 1–2.; máj. 11. pp. 1–2.

Csibe gyilkos gyik. = Sopron, 1889. jul. 6. p. 2.

Madártani kutatások a Fertő délkeleti részein és a „Hanyóságban”. = Sopron, 1889. jul. 10. p. 2.

Kérelem a rózsaszínű seregély /*Pastor roseus* L./ megfigyelése ügyében. = Természettudományi Közlöny, 1889. p. 347.

Általános megjegyzések a szalonkahuzásról. = Vadász-Lap, 1889. No. 11. p. 137.

Egy magyar „madárhegy”. = Vadász-Lap, 1889. No. 15. pp. 193–194.; No. 16. pp. 205–207.; No. 18. pp. 235–236.

Die Vogel-Sammlung im Schlosse Lockenhaus in Ungarn. = Ornithologisches Jahrbuch, 1890. 3. Heft. pp. 57–60.

Verhandlungen in Budapest Bezüglich des II. Ornithologischen Congresses. = Ornithologisches Jahrbuch, 1890. 5. Heft. pp. 101–103.

II. Internationaler Ornithologischer Congress. = Ornithologisches Jahrbuch, 1890. 9. Heft. pp. 183–184.

TSCHUSI, Victor Schmidhoffen – CHERNEL, Stefan Chernelháza: Die ornithologische Literatur Oesterreich-Ungarns 1889. = Ornithologisches Jahrbuch, 1890. 11. Heft. pp. 217–224.; 12. Heft. pp. 228–240.

A madarak vándorlásához. = Vadász-Lap, 1890. No. 15. pp. 197–198.

Beobachtungen über das Brüten und den Zug des Phalaropus. hyperboreus L. = Főjelentés. Hauptbericht. – Második nemzetközi madártani Congressus. Zweiter internationaler Ornithologischer Congress Budapest 1891. II. Tudományos rész. Wissenschaftlicher Teil. Bp., 1892. pp. 137–144.

A kék vércse. Petényi J[ános S[alamon] hátrahagyott irataiból összeállította Tauscher Gyula és Chernel István. Szerk. ford. és bezáró szóval ell.: Herman Ottó. = Herman Ottó: Petényi J. S. a magyar tudományos madártan megalapítója. 1799–1855. Életkép.– /J. S. v. Petényi der Begründer der wissenschaftlichen Ornithologie in Ungarn. 1799–1855. Ein Lebensbild./ Bp., 1891. pp. 45–80.

A kötet német nyelvű részében: Der Rotfuss-falke. pp. 47–88.

Interessantere Erscheinungen in der Vogelfauna Ungarns im Jahre 1890. = Ornithologisches Jahrbuch, 1891. 4. Heft. pp. 167–170.

A II. nemzetközi ornithologiai kongresszus előmunkálatai. = Természettudományi Közlöny, 1891. pp. 81–82.

Az „Öreg Eger.” = Emlékkönyv a Királyi Magyar Természettudományi Társulat félszázados jubileumára. Bp., 1892. pp. 202–216.

A Hanság és a Fertő-tó madárvilágáról.

Madárvédelem. = Kőszeg és Vidéke, 1892. jan. 31. pp. 1–2.

Az északi viztaposó lile fészkelése és költözése. = Természettudományi Közlöny, 1892. pp. 169–180.

A „Phalaropus hyperboreus” magyar elnevezése. = Természettudományi Közlöny, 1892. p. 389.

Az alvidéki szárnyas inségesek érdekében. = Vadász-Lap, 1892. No. 22. pp. 289–290.

Utazás Norvégia végvidékére. Bp., 1893. 448 p., 21 t.

Részletek a műből:

A világ legészakibb városában. = Kőszeg és Vidéke, 1891. dec. 25. pp. 1–3.; 1892. jan. 3. pp. 1–2.

Utazás Norvégia végvidékére. = Vadász-Lap, 1894. No. 19. pp. 253–254.; No. 21. pp. 281–283.; No. 22. pp. 292–294.; No. 24. pp. 321–322.; No. 25. pp. 332–333.

Megjegyzések a mocsári poszáta /Acrocephalus palustris, Bechst./ válfajáról. Bemerkungen über die Varietät des Sumpfrohrsängers, Acrocephalus palustris Bechst. = Aquila, 1894. pp. 123–129.

A vörös fejű gébics /Lanius senator L./ és Cerchneis Naumanni Flesch, a vércse. Der

Rothkopfwürger /*Lanius senator*, L./ und der Rötelfalke /*Cerchneis Naumanni*, Flesch./ = *Aquila*, 1894. pp. 162–164.

Acanthis linaria. = *Ornithologische Monatsberichte*, 1894. No. 4. pp. 57–58.

Chernel Kálmán madárköltözési adatsorozatai és adatai. Coloman Chernel v. Chernelháza's Daten und Serien über den Zug der Vögel. = *Aquila*, 1895. pp. 163–167.

Fängehaltung des fliegenden *Circus aeruginosus* L. und *Asio otus* L. = *Ornithologische Monatsberichte*, 1895. No. 2. pp. 26–27.

Seltenheiten am Velenceer See erlegt. = *Ornithologische Monatsberichte*, 1895. No. 3. p. 44.

Fängehaltung einiger fliegender Raubvögel. = *Ornithologische Monatsberichte*, 1895. No. 8. p. 127.

Költözködő madarak tavaszi megjelenése Kőszegen. Die Frühjahrs-Ankunft der Zugvögel in Kőszeg. /Güns/. = *Aquila*, 1896. pp. 126–136.

Vörösfjú gébics /*Lanius senator*, L./. Der rothköpfige Würger /*Lanius senator*, L./. = *Aquila*, 1896. p. 229

A gazdaságilag hasznos és kártékony madarokról = *Köztelek*, 1896. ápr. 15. pp. 585–586.

Megjegyzések az ugynevezett „eltévedt költözködő” madárfajokról. Bemerkungen über die sogenannten „Irrgäste”. = *Aquila*, 1897. pp. 161–163.

A biológiai jegyek használatáról. Über die Anwendung der biologischen Zeichen. = *Aquila*, 1897. pp. 260–261.

Vasvármegye állatvilága. Madarak. = Magyarország vármegyéi és városai. Vasvármegye. Szerk.: Sziklay János, Borovszky Samu. Bp., 1898. pp. 486–492.

A fekete varju /*Corvus corone* L./ Magyarország madárvilágában. Die Rabenkrähe /*Corvus corone*, L./ in der Ornis. Ungarns. = *Aquila*, 1898. pp. 289–292.

Die Zwergtrappe /*Otis tetrax* L./ in Ungarn. = *Ornithologische Monatsschrift des Deutschen Vereins zum Schutze der Vogelwelt*, 1898. No. 3. pp. 95–96.

Magyarország madarai különös tekintettel gazdasági jelentőségökre. Bev.: Herman Ottó. ill.: Nécsey István. Bp., 1899. 1. köt. 187 p., II t.; 2. köt. 830 p. 44 t.

Részletek a műből:

Madártani megfigyelések. = *Kőszeg és Vidéke*, 1886. nov. 28. pp. 1–2.; dec. 5. pp. 1–2.

A madarak védelme. Vogelschutz. = *Aquila*, 1899. pp. 329–367.

Nemeskócsag. Edelreiher. = *Aquila*, 1899. pp. 368–373.

A madarak hasznos és káros voltának fogalma. = *Természettudományi Közlöny*, 1899. pp. 621–628.

A madarak munkálkodásának jelentősége a természet háztartásában. = *Vadász-Lap*, 1899. No. 30. pp. 395–399.; No. 31. pp. 407–410.

A madarak munkájának értéke az ember gazdaságában. = *Vadász-Lap*, 1899. No. 33. pp. 440–442.; No. 34. 447–450.

Az állatok és az ember. = *Állategészség*, 1900. No. 3. pp. 62–64.

Vogelschutz. = *Günser Zeitung*, 1900. Febr. 4. pp. 1–2.; Febr. 11. pp. 1–2.; Febr. 18. pp. 1–2.; Febr. 25. pp. 1–2.; Marz. 4. pp. 1–2.; Marz. 11. pp. 1–2.; Marz. 18. pp. 1–2.; Marz. 25. pp. 1–3.

A madarak védelme. = *Kőszeg és Vidéke*, 1900. febr. 4. pp. 1–2.; febr. 11. pp. 1–2.; febr. 18. pp. 1–2.; febr. 25. pp. 1–2.; márc. 4. pp. 1–2.; márc. 11. p. 1–2.; márc. 13. pp. 1–2.; márc. 25. pp. 1–2. p., ápr. 1. pp. 1–2.; ápr. 8. pp. 1–2.

Fürj /Coturnix coturnix Bonn 179./. = *Köztelek*, 1900. ápr. 14. pp. 603–609.; ápr. 21. pp. 636–637.

A rovarélet és madarélet viszonya. = *Rovartani Lapok*, 1900. pp. 67–70, 93–96.

A tavasz hirdetői. 1. *A füsti fecske.* + 2. *A daru.* + 3. *A mezei pacsirta.* = *Természettudományi Közlöny*, 1900. pp. 153–159, 159–167, 168–171.

A madarak hasznos és káros voltának fogalma. = *Vadász-Lap*, 1900. No. 24. pp. 315–317.; No. 25. pp. 327–329.

Sterna cantiaca Gm. A kenti csér. *Sterna cantiaca* Gm. = *Aquila*, 1899. pp. 325–326.

A madarak hasznos és káros voltáról pozitív alapon. Über Nützlichkeit und Schädlichkeit der Vögel auf positiver Grundlage. = *Aquila*, 1901. pp. 123–147.

A fenyőrigó /*Turdus pilaris* L./ fészkelése Magyarországon. Über Nisten der Wacholderdrossel /*Turdus pilaris*/ in Ungarn. = *Aquila*, 1901. pp. 291–293.

Difformis csőrű madarak. Vögel mit difformen Schnäbeln. = *Aquila*, 1901. pp. 293–295.

A danka sirály gazdasági jelentőségéhez. Zur wirtschaftlichen Bedeutung der Lachmöve. = *Aquila*, 1901. p. 296.

Az állatok és különösen hasznos madaraink védelméről. Kőszeg, 1902. 10 p.

Madarak. 1. köt. Bp., 1902. 702 p., 19 t.; 2. köt. Bp., 1902. 678 p., 18 t.; 3. köt. Bp., 1904. 782 p., 80 t.

Brehm, Alfréd: Az állatok világa. Tierleben című művének magyarra fordított, hazai viszonyokra átalakított, kiegészített 4–5–6. kötete.

Vom Schutze der Thiere insbesondere vom Schutze der nützlichen Vögel. Kőszeg, 1902. 14 p.

Tavaszi madárvonulásról. Frühjahrszug. = *Aquila*, 1902. p. 227.

Thierschutz. = *Günser Anzeiger*, 1902. Jän. 25. p. 1.

Vom Schutze der Thiere insbesondere vom Schutze der nützlichen Vögel. = *Günser Anzeiger*, 1902. Febr. 15. pp. 1–2.; Febr. 22. pp. 1–2.; März. 2. pp. 1–2.

Die Anbringung der Nistchen. = *Günser Zeitung*, 1902. März. 9. p. 2.

Vom Schutze der Thiere insbesondere vom Schutze der nützlichen Vögel = *Günser Zeitung*,

1902. Febr. pp. 16. 1–2.; Febr. 23. pp. 1–2.; März. 2. pp. 1–2.

Állatvédelem. = Kőszeg és Vidéke, 1902. jan. 26. p. 2.

Az állatok és különösen hasznos madaraink védelméről. = Kőszeg és Vidéke, 1902. febr. 16. pp. 1–2.; febr. 23. pp. 1–2.

A fészkelőüregesek kifüggesztése. = Kőszeg és Vidéke, 1902. márc. 2. p. 2.

Az állatok és különösen hasznos madaraink védelméről. = Nevelő-oktatás, 1902. No. 5. pp. 71–75.

Az állatok és különösen hasznos madaraink védelméről. = A Természet, 1902. okt. 1. pp. 5–7.; okt. 15. pp. 7–9.

Tudnivalók a fészkelőládák kifüggesztése dolgában. = A Természet, 1902. nov. 1. pp. 9–10.

Az állatok és különösen hasznos madaraink védelméről. = Vasvármegye, 1902. febr. 9. pp. 1–5.

Bevezető. = Az „Országos Állatvédő Egyesület” kőszegi fiókegyesületének 1. évkönyve az 1902. évről. Szerk.: Kukuljevicz József. Kőszeg, 1903. pp. 3–5.

Állatvédelem. = Az „Országos Állatvédő Egyesület” kőszegi fiókegyesületének 1. évkönyve az 1902. évről. Szerk.: Kukuljevicz József. Kőszeg, 1903. pp. 7–8.

A rövidujjú pacsirta /*Alauda brachydactyla* Leisl./ Magyarország madárvilágának új jelensége. Die kurzzeilige Lerche /*Alauda brachydactyla* Leisl./ eine neue Erscheinung in der Orbis Ungarns. = Aquila, 1903. pp. 250–251.

A kucsmás billegető /*Motacilla melanocephala* Licht./ előfordulása a Királyhágón túl. Das Vorkommen der schwarzköpfigen Schafstelze /*Motacilla melanocephala* Licht./ jenseits des Királyhágó-Gebirges. = Aquila, 1903. p. 253.

Kesztyűben fészkelő nyaktekercs. Wendehals und Fäustling. = Aquila, 1903. pp. 254–255.

Bevezető. = Kőszeg és Vidéke, 1903. márc. 29. pp. 2–3.

Vonulás és időjárás. Zug und Wetter. = Aquila, 1904. pp. 379–380.

On variations in the Colouring of *Colymbus cristatus*, *C. griseigena*, and *C. nigricollis* observed at the Lake of Velence in Hungary. = Proceedings of the fourth International Ornithological Congress. London, 1905. Jun. London, 1907. pp. 524–527.

Levele Apponyi Albertnak. = Állatvédelem, 1906. No. 7. p. 7.

Chernel köszönő levele a „Madarak és fák” napja megtartása ügyében kiadott körrendeletért.

Az okszerű madárvédelem eszközei. Bp., 1907. 45 p.

Berlepsch János báró Magyarországon és a Kőszegi Állatvédő Egyesület közgyűlése. = Állatvédelem, 1907. No. 6. pp. 5–7.

A macska és a madárvédelem. = Állatvédelem, 1907. No. 11. pp. 1–2.

Adatok Magyarország madárfaunájához. Daten zur Vogelfauna Ungarns. = Aquila, 1907. pp. 179–187.

Aix galericulata /L./ – A mandarinréce. Aix galericulata /L./. = Aquila, 1907. p. 337.

A madárvédelemről és az e téren való teendőinkről. Kolozsvár, 1908. 15 p.

Madárvédelmi kirándulások. = Állatvédelem, 1908. No. 7. pp. 3–4.

Uj etetőkészülék cinegék részére. = Állatvédelem, 1909. No. 2. pp. 16–17.

Adatok husevő madaraink táplálkozásának kérdéséhez. Beitrage zur Nahrungsfrage unserer carnivoren Vogelwelt. = Aquila, 1909. pp. 145–155.

Rendellenes színezetű Emberiza citrinella L. Farbenaberration bei Emberiza citrinella. = Aquila, 1909. pp. 286–287.

A kormos légykapó fészkelése Magyarországon. Das Nisten des schwarzgraen Fliegenfängers /Muscicapatriicapilla L./ in Ungarn. = Aquila, 1909. pp. 293–294.

A madarak védelméről. = Magyar Közművelődés, 1909. No. 1–4. pp. 16–18.

Az állatvédő egyesületek feladatairól. = Pápai Hírlap, 1909. nov. 6. pp. 2–3.; nov. 13. pp. 2–3.

Levele fekete rigó ügyben. = Soproni Napló, 1909. márc. 10. pp. 1–3.

Die gesellschaftliche Tätigkeit für praktischen Vogelschutz in Ungarn. = Verhandlungen des V. Internationalen Ornithologen-Kongresses in Berlin. 30. Mai bis 4. Juni 1910. Berlin, 1911. pp. 814–825.

Látogatásom Berlepsch János báró madárvédő telepein. = Állatvédelem, 1910. No. 9. pp. 85–86.; No. 10. pp. 97–98.

Társadalmunk tevékenysége a gyakorlati madárvédelem terén. = Máday Izidor – Chernel István: Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Bp., 1911. 2. rész. pp. 51–77.

A torinói nemzetközi állatvédő kongresszusról. = Állatvédelem, 1911. No. 11. p. 101.; No. 12. pp. 109–110.; 1912. No. 1. pp. 4–5.

A „Kőszegi Állatvédő Egyesület” működéséről [1911.] = Kőszeg és Vidéke, 1912. márc. 31. p. 2.

Levél az olasz madárvásárról. Ein Brief vom italienischen Vogelmarkt. = Aquila, 1912. pp. 431–440.

Jelentése a K. Á. E. 1912. évi működéséről. = Kőszeg és Vidéke, 1913. jul. 20. pp. 1–2.; jul. 27. pp. 1–2.

Telelő erdei szalonkák. = Vadász-Lap, 1915. No. 6. p. 71.

Uj korszak hajnalán. = Aquila, 1916. pp. 8–12., 432–437.

A csonttollu madár /*Ampelis garrula* L./ fészkeléséről hazánkban. = Aquila, 1916. pp. 308–311, 502–505.

A darázsölyv /*Pernis apivorus* L./ fészkeléséről és hangjáról. = Aquila, 1916. pp. 312–314, 506–508.

Madártani adatok Chernel Miklós harctéri leveleiből. = Aquila, 1916. pp. 331–332, 526–527.

A hajnalmadár /*Tichodroma muraria* L./ Zalamegyében. = Aquila, 1916. p. 349, 549.

Áttelelő vonuló madarak. = Aquila, 1916. pp. 352–354, 552–555.

Az 1916. évi tavaszi madárvonulás Kőszegen. = Aquila, 1916. pp. 355–357, 555–557.

Adalékok a hazai madárvonulás kísérleti megfigyeléséhez. = Aquila, 1916. pp. 363–364, 565–566.

Ujévi üdvözlete. = Állatvédelem, 1917. No. 1. p. 4.

Az Ornitológiai Központ igazgatójának Máday Izidornak írt levél ismertetése.

Adatok Magyarország madárfaunájához. = Aquila, 1917. pp. 7–14, 15–24.

Jegyzetek az őszi vonulásról a Balaton vidékéről. = Aquila, 1917. pp. 24–26, 27–29.

A havasi szürkebegy /*Accentor collaris* Scop./ előfordulása Zalavármegyében. = Aquila, 1917. pp. 114–117, 118–121.

Madárvonulási adatok [Kőszegről] Vogelzugsdaten aus Ungarn. = Aquila, 1917. pp. 243–246.

A füstű fecske /*Hirundo rustica* L./ és a fekete rigó /*Turdus merula* L./ fészeképítése az idei szárazságban. = Aquila, 1917. p. 267., pp. 280–281.

A kabasólyom /*Falco subbuteo* L./ fecskevadászata. = Aquila, 1917. pp. 267–268, 281–282.

A flavisztikus széncinege /*Parus maior* L./. = Aquila, 1917. p. 268, 282.

A tuzok /*Otis tarda* L./ Vasmegyében. = Aquila, 1917. p. 268, 282.

A tőkés és nyilfarkú récék /*Anas boschas* L. et *Dafila acuta* L./ mezőgazdasági kártékonyága. = Aquila, 1917. pp. 268–269, 282–283.

A fecskék vonulása júliusban. = Természettudományi Közlöny, 1917. p. 784.

Az erdei szalonka ivarának meghatározása. = Vadász-Lap, 1917. No. 14. p. 160.

A gólya tömeges kóborlása. = Vadász-Lap, 1917. No. 17. p. 207.

A háboru után. = Állatvédelem, 1918. No. 9–10. p. 3.

A madárvédelem feladatairól.

A madarak és fák napja Németországban. = Állatvédelem, 1918. No. 9–10. p. 40.

Kísérő szó az „Aquila” XXV-ik kötetéhez. = Aquila, 1918. pp. [1–3.], [4–7.]

A szibériai rigó /*Turdus sibiricus* Pall./ új jelenség Magyarország madárvilágában. = Aquila, 1918. pp. 7–9, 10–13.

Őszi megfigyelések a Balaton vidékéről 1818-ban. Herbstbeobachtungen aus der Gegend vom Balatonsee im Jahre 1818. = Aquila, 1918. pp. 115–126.

A magyar birodalom madarainak névjegyzéke. Nomenclator Avium Regni Hungariae. = Aquila, 1918. Suppl. pp. 1–76.

A madarak nemzetközi védelme. = Aquila, 1919. pp. 7–15, 16–25.

A párizsi békekonferenciára írt memorandum.

Őszi megfigyelések a Balaton vidékéről 1919-ben. Herbstbeobachtungen aus der Gegend vom Balatonsee im Jahre 1919. = Aquila, 1919. pp. 41–45.

Bezerédj Ignác levele Sibrik Antal győri alispánhoz. = Aquila, 1919. p. 106, 128.

A nagy kócsag /*Egretta alba* L./ állománya a Fertő-taván. = Aquila, 1919. pp. 106–107., p. 128.

Pásztormadár /*Pastor roseus* L./ vasmegyében. = Aquila, 1919. p. 110, 132.

A rozsdástorku pipis /*Anthus cervinus* Pall./ Vasmegyében. = Aquila, 1919. p. 110, 132.

A vörösnyakulud újabb előfordulása Magyarországon. = Aquila, 1919. p. 110, 132.

Gólyák /*Ciconia alba* L./ decemberben. = Aquila, 1919. p. 115, 137.

Madármegfigyelő állomások. = Aquila, 1919. pp. 147–149, 149–151.

Erdei szalonkák a fán. = Vadász-Lap, 1919. No. 1. p. 12.

Törvény-vagy rendelettervezet honi madaraink védelméről. = Aquila, 1920. pp. 7–11, 11–15.

Adatok a Balaton és a Velencei tó madárfaunájához. = Aquila, 1920. pp. 244–245, 266–264.

Hegyi billegetők /*Motacilla boarula* L./ az etetőn. = Aquila, 1920. p. 263, 281.

A trianoni béke és Magyarország madárvilága. = Aquila, 1921. pp. 41–47, 42–47.

Jegyzetek a Balaton mellékéről 1921 őszén. = Aquila, 1921. pp. 127–130, 128–130.

A szajkó /Garrulus glandarius L./ károsságához. = Aquila, 1921. pp. 166–167, 200–202.

Kanalasgémek /Platalea leucorodia L./ vasmegyében. = Aquila, 1921. p. 177., pp. 210–211.

Ugartyuk /Oedicnemus scolopax Gm./ Somogy megyében. = Aquila, 1921. p. 177, 210.

Siketfajd /Tetrao urogallus L./ a sikságon. = Aquila, 1921. pp. 177–178., p. 211.

A sarki buvár /Colymbus arcticus L./ = Aquila, 1921. p. 186, 216.

2. MADÁRTANI VITÁK

2.a. Chernel István és Madarász Gyula vitája a *Locustella luscinioides* énekéről

CHERNEL István: A kurrogómadár /*Locustella luscinioides* Sav./ énekéről. = Természettudományi Közlöny, 1896. pp. 446–447.
Madarász Gyula Természettudományi Közlöny, 1896. 311. oldalán megjelent cikkében leírtak helyesbítése.

MADARÁSZ Gyula: A kurrogómadár /*Locustella luscinioides* Sav./ énekéről. = Természettudományi Közlöny, 1896. pp. 447–448.
Válasz Chernelnek.

SZIKLA Gábor: A *Locustella luscinioides* Sav. énekéről. = Természettudományi Közlöny, 1896. pp. 505–506.
A vitában Chernel véleménye mellett foglal állást.

CHERNEL István: Még egy kis kurrogás a kurrogó madárról. = Természettudományi Közlöny, 1896. p. 506.

HERMAN Ottó: A *Locustella luscinioides* Savi állítólagos énekéről. = Természettudományi Közlöny, 1896. pp. 552–554.
Hozzászólás egyfelől Madarász Gyula, másfelől Chernel István és Szikla Gábor között kifejlődött vitához.

MADARÁSZ Gyula: A nádi fülemüle énekéről. = Természettudományi Közlöny, 1896. pp. 554–555.
Válasz Chernel Istvánnak és Szikla Gábornak.

CHERNEL István: A *Locustella luscinioides* Sav. énekéről. = Természettudományi Közlöny, 1897. pp. 319–320.
Madarász Gyula és Chernel István közötti vita lezárása.

CHERNEL Stefan Chernelháza: Mein Schlusswort bezüglich des Rohrschwirrl-Gesanges. = Ornithologische Monatsberichte, 1897. No. 7. pp. 105–106.

CHERNEL, Stefan Chernelháza: Wie singt Locustella luscinioides Sav.? = Ornithologische Monatsberichte, 1896. No. 10. pp. 153–154.

2. b. Vita Magyarország orniszáról

CHERNEL István: Megjegyzések Madarász Gyula: „Ujabb adatok, Magyarország orniszához” című dolgozatára. Bemerkungen über die Arbeit Dr. J[ulius] von Madarász' „Fürther Contribution to the Hungarian Ornis.” = Aquila, 1899. pp. 315–322.

A cikkben említett tanulmány a Természetrajzi Füzetek, 1899. 344–360. oldalán található.

MADARÁSZ Gyula: Nyílt levél a szerkesztőhöz. = Természetrajzi Füzetek, 1899. pp. 495–497, 497–499.

CHERNEL István: Válasz dr. Madarász Gyula urnak a „Természetrajzi füzetek” t. szerkesztőjéhez intézett nyílt levelére. Antwort auf den an den Redacteur der „Természetrajzi füzetek” gerichteten „Offenen Brief” des Herrn Dr. Julius von Madarász. = Aquila, 1899. pp. 401–402.

MADARÁSZ Gyula: Aegithalus és Remiza. = A Természet, 1899. nov. 1. pp. 10–11.
Válasz Chernel bírálatára.

CHERNEL István: Aegithalus és Remiza. = A Természet, 1899. dec. 1. p. 10.
Felelet Madarásznak.

Aegithalus és Remiza. = A Természet, 1900. jan. 15. p. 10.
Vita Chernel István és Madarász Gyula között. Madarász válasza Chernelnek.

CHERNEL István: Végző szavam a Remiza és Aegithalus ügyben. = A Természet, 1900. febr. 1. p. 10.
Madarász és Chernel közötti vita lezárása.

2.c. Chernel István és Kenese László vitája különböző madártani megfigyelésekről

CHERNEL, Stefan Chernelháza: Berichtigung. = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, „Die Schwalbe” 1895. No. 7. p. 110.
Kenese László 69–70., és 92. oldalon leírt megfigyeléseinek kiigazítása, helyesbítése.

KENESE, L[adislaus] Kenessey: Entgegnung. = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, „Die Schwalbe” 1895. No. 8. p. 127.
Kenese szembehelyezkedik, Chernel megfigyelési eredményeivel.

CHERNEL, Stefan Chernelháza: Kleine Mittheilungen. Geehrte Redaction! = Mittheilungen des Ornithologischen Vereines in Wien, „Die Schwalbe” 1895. No. 9. pp. 143–144.
Végleges válasz Keneseinek.

2.d. Vita a süket- és nyírfajdról

TURNBÖK Géza: Néhány szó a fő- és özvadagancs javítása érdekében. = Vadászat és Állatvilág, 1905. p. 90.
Utalás egy „Csernel” cikkre, melyben a süket- és nyírfajd Kőszeg környéki fészkelési szokásairól ír.

CHERNEL István: A süket és nyírfajd. = Vadászat és Állatvilág, 1905. pp. 114–115.
Chernel válasza.

3. VADÁSZATI SZAKCIKKEI

[Vizslavadászatok, fűrj-fogolyvadászatok Kőszegen]. = Vadász-Lap, 1880. No. 32. p. 358.

Kőszeg és Vidéke. = Vadász-Lap, 1881. No. 22. pp. 177–178.
Hazai vadászterületeink. 9. rész.

Kőszeg és Vidéke. = Vas megyei Lapok, 1881. jun. 9. pp. 1–2.

A fenyves rigó vadászata. = Szemle, 1883. nov. 27. pp. 7–8.

Zergét lőttek Vas megyében. = Vadász-Lap, 1883. No. 2. p. 26.

Vas megye vadászterületeinek ismertetéséhez. = Vadász-Lap, 1883. No. 7. pp. 82–83.
Szerény megjegyzések az előző négy számban „Vas megye vadászterületei” címen megjelent cikksorozathoz.

Csabrendek vidéke Zalamegyében. = Vadász-Lap, 1883. No. 25. pp. 303–304.

November-havi vadászatok Vas megyében. = Vadász-Lap, 1883. No. 33. pp. 400–401.

Vidékünk vadászatai. = Vadász-Lap, 1883. No. 35. p. 427.
Vadászatok Vas megyében.

Vidékünk vadászatai. = Vadász-Lap, 1884. No. 2. p. 17.
Vadászatok Vas megyében.

Kőszeg. = Vadász-Lap, 1884. No. 31. p. 420.
Vadászatok Kőszegen.

- Pozsonymegyei vadászatok. = Vadász-Lap, 1884. No. 35. p. 486.
- A vadászatok Vas megyében. = Vadász-Lap, 1885. No. 1. pp. 17–18.
- A „Kis-Kárpátokból”. = Vadász-Lap, 1885. No. 6. pp. 77–80.
- Visszapillantás tavaszi szalonka-évadunkra. = Vadász-Lap, 1885. No. 12. pp. 160–161.
- Egy hét a fogoly-vadászatok Eldorádójában. = Vadász-Lap, 1885. No. 24. pp. 319–320.
- Pozsonyvidéki téli vadászatok. = Vadász-Lap, 1886. No. 3. pp. 50–51.
- Kacsavadászat a szent-györgyi „Soór”-ban. = Vadász-Lap, 1886. No. 23. pp. 315–316.
- Vadászatok Kőszegen. = Vadász-Lap, 1886. No. 23. p. 316.
- Fogoly-vadászatok Sopron- és Vas megyében. = Vadász-Lap, 1886. No. 26. pp. 353–354.
- A fajdfélék hybridjeiről. = Vadász-Lap, 1888. No. 13. pp. 165–166.
A vadászati terminológiai műszótár ügyében.
- Hulló levelek. = Vadász-Lap, 1889. No. 27. pp. 351–353.
A nemzeti vadászat és szakirodalom érdekében.
- Kőszegvidéki téli vadászatok. = Vadász-Lap, 1890. No. 2. pp. 23–24.
- Az ujkori bálnavadászat. = Természettudományi Közlöny, 1892. pp. 343–352.
- Az erdei szalonka vadászata. = A Természet, 1897. nov. 15. pp. 9–11.
- A szalonkales. = A Természet, 1898. márc. 15. pp. 8–9.
- A szalonka vadászata. = A Természet, 1898. okt. 15. pp. 8–9.
- A szalonka-hajtásról. = A Természet, 1899. márc. 15. pp. 9–10.
- Komoly szó vadászainkhoz. = Vadász-Lap, 1915. No. 8. pp. 87–90.
Törvényesen védett madaraink pusztítása ellen.

4. A LÁBSZÁNKÓZÁSRÓL, SÍELÉSRŐL SZÓLÓ CIKKEI

- A lábszánkózásról. = Vasárnapi Ujság, 1893. febr. 12. pp. 110–112.
- Levele a lábszánkózásról. = Vasárnapi Ujság, 1893. febr. 12. p. 117.

A lábszánykózásról. = Erdély, 1894. No. 1–2. pp. 5–17.

A lábszánkó meghonosodása. = Vasárnapi Ujság, 1895. jan. 27. pp. 58–60.

A lábszánkó-versenyekről. = Vasárnapi Ujság, 1895. febr. 3. pp. 66–69.

A lábszánkózás kézikönyve. Bp., 1896. [1897.] 78 p.

Az idei tél és a lábszánkózás. = Vasárnapi Ujság, 1896. febr. 23. pp. 116–110.

A lábszánkózás kézikönyve. = Kőszeg és Vidéke, 1897. febr. 7. p. 3.

5. EGYÉB ÍRÁSAI

Reggeli séta a szabadban. = Kőszeg és Vidéke, 1881. jul. 10. pp. 1–2.
Novella a természetről.

Az utolsó virág. = Kőszeg és Vidéke, 1881. okt. 16. pp. 1–2.
Novella a természetről.

Karácsonyéji népmonda. = Kőszeg és Vidéke, 1882. dec. 24. pp. 1–2.

Néhány nap Zalamegyében. = Kőszeg és Vidéke, 1882. máj. 21. pp. 1–2.; máj. 28. pp. 1–2.;
jun. 4. pp. 1–2.; jun. 11. pp. 1–2.; jun. 18. pp. 1–2.

Uti képek Stayerországból. = Kőszeg és Vidéke, 1883. jan. 14. pp. 1–3.; jan. 21. pp. 1–3.; jan.
28. pp. 1–3. febr. 4. pp. 1–3.

Emlékezés Kemény Hugóra. = Sopron, 1885. febr. 28. p. 1.

Hódak a Csallóközben. = Vadász-Lap, 1886. No. 18. pp. 257–258.

Adataink a bölény, a kőszáli kecske és a hód egykori elterjedéséről hazánkban. = Vadász-Lap,
1887. No. 35. pp. 459–461.

Fejérmegyei tájszók. = Magyar Nyelvőr, 1888. pp. 430–431.
Gyűjtés a Velencei-tó vidékéről.

Madártoll az ember háztartásában. = Sopron, 1888. márc. 14. pp. 2–3.; márc. 17. pp. 1–2.;
márc. 21. pp. 1–3.; márc. 24. pp. 1–2.

Magyarosodás-közművelődés. = Emlékkönyv a Soproni Irodalmi és Művészeti Kör
fennállásának 15-ik évfordulójára. Szerk.: Berényi Pá. Sopron, 1892. pp. 64–66.

Czynk Ede. 1851–1899. Eduard Czynk. = Aquila, 1899. pp. 70–81.

Fászl István. 1838–1900. Stephan Fászl. = Aquila, 1901. pp. 173–181.

Sárladányi Schmidegg János gróf. 1824–1907. = Kőszeg és Vidéke, 1907. ápr. 28. p. 2.

Chernel Mihály. = Vasárnapi Ujság, 1913. jul. 13. p. 552.

Hermann Ottó. 1835–1914. = Aquila, 1914. pp. [7–25.], [26–48.]

Bene-kecske. = Magyar Nyelv, 1914. No. 7. pp. 314–316.

Népnyelv. = Magyar Nyelv, 1914. No. 8. pp. 377–382.

Népnyelvi gyűjtés a Dunántúl több vidékéről.

Háboru és madárvédelem. Kérelem hölgyeinkhez. Irta: Gróf Ambrózy István. Malonya, 1916.
= Aquila, 1916. pp. 369–371, 569–571.

Könyvismertetés.

Willamovitz-Moellendorff Wichard. 1873–1916. = Aquila, 1916. pp. 388–389, 589–590.

Koczyán Antal. 1834–1916. = Aquila, 1916. p. 391., pp. 592–593.

Dr. Fihsch Ottó. 1839–1917. = Aquila, 1916. pp. 392–395, 593–597., p. 273.

Dresser Henry Eeles. 1838–1915. = Aquila, 1916. pp. 396–397, 597–599.

Waisbecker Antal dr. 1835–1916. = Kőszeg és Vidéke, 1916. ápr. 9. p. 2.

Madárvédelmi tapasztalatok. = Állatvédelem, 1917. No. 9. pp. 50–51.

Szeöts Béla azonos című kötetének ismertetése.

Szalay Imre. 1846–1917. = Aquila, 1917. pp. 300–301, 305–306.

Parlagi Béla. 1856–1917. = Aquila, 1917. pp. 303–305, 309–310.

Freh Alfonz. 1832–1918. = Kőszeg és Vidéke, 1918. jul. 7. pp. 1–2.

Csaláncsucs. = Magyar Nyelv, 1917. No. 6. pp. 201–203.

A Pratincola és a Saxicola népies nevei.

Middendorff Ernő. 1851–1916. = Aquila, 1918. pp. 225–226., p. 228.